



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی  
( مشخصات کلی ، برنامه و عناوین درسی )  
برنامه آموزشی دوره تخصصی ( د ستیاری )

بیماریهای طیور

VI

۱۵۰ ۶۵

رای صادره در ششمین نشست شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی مورخ  
۱۳۶۶/۳/۲۲ در مورد برنامه آموزشی دوره تخصصی بیماریهای طیور  
صحیح است و از تاریخ تصویب برای کلیه دانشکده های دامپزشکی دانشگاههای  
کشور که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند بر طبق ضوابط  
و مقررات مصوبه قابل و لازم الاجراست.



وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی

دکتر محمد علی راد



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تخصصی

تاریخ

شماره

پیوست

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره تخصصی (دستیاری) بیماریهای طیور

۱۵، ۶۵

VI

تعریف:

ماده ۱- متخصص بیماریهای طیور فردی است که اصول کلی بیماریهای مربوط به طیور را در سطوح پیشرفته فرا گرفته و روشهای تشخیص، پیشگیری و درمان بیماریهای طیور را با آخرین تکنیکهای مربوطه بطور عملی انجام داده و در این رشته صاحب نظر باشد.

هدف:

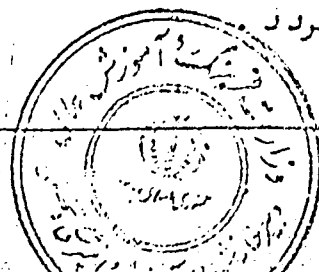
ماده ۲- هدف از تشکیل دوره تخصصی بیماریهای طیور عبارت است از:  
۱- تربیت افراد متخصص جهت تدریس در روس مربوط به بخش بیماریهای طیور  
۲- تربیت افراد صاحب نظر جهت امور پژوهشی و تخصصی بمنظور رفع نیازهای جامعه در این رشته.

مشخصات:

ماده ۳- طول دوره آموزشی رشته تخصصی بیماریهای طیور حداقل ۳ سال پیوسته میباشد که درشش نیم سال تحصیلی برنامه ریزی شده است.

ماده ۴- فارغ التحصیلان این دوره پس از گذراندن کلیه دروس مورد نیاز و دفاع پایان نامه تخصصی جهت شرکت در امتحان جامع (بورده تخصصی) به وزارت فرهنگ و آموزش عالی معرفی می شوند و در صورت موفقیت متخصص در بیماریهای طیور شناخته شده و دانشنامه تخصصی آنان توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی صادر

میگردد





ماده ۵- داوطلبین این دوره از بین دارندگان دانشنامه دکتری دامپزشکی انتخاب می شوند .

ماده ۶- کشیک دستیاران تخصصی این رشته در درمانگاه طیور توسط رئیس بخش بیماریهای طیور تنظیم و ترم بندی در روس توسط شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده مجری انجام می شود .

ماده ۷- دستیاران دوره تخصصی این رشته بعد از ترم موظف به ارائه یک مقاله و سمینار علمی می باشند .

ماده ۸- در پایان هر نیم سال دستیار دوره تخصصی بیماریهای طیور بایستی از عهده کدیه امتحانات کتبی و شفاهی و عملی مربوطه برآمده و حداقل نمره ۲ را بر مبنای صفر تا بیست کسب نماید . حداقل معدل نیم سال تحصیلی ۴ (میباشد)

ماده ۹- دستیاران دوره تخصصی بیماریهای طیور در سال اول علاوه بر شرکت در کلاسهای نظری و عملی دوره تخصصی بیماریهای طیور ملزم به حضور و شرکت در عملیات درمانگاهی بخش بیماریهای طیور در کتای دامپزشکی نیز میباشند .

ماده ۱۰- دستیاران دوره تخصصی بیماریهای طیور از سال دوم ملزم به حضور و شرکت در اداره کدیه کلاسهای عملی بخش بیماریهای طیور میباشند .

ماده ۱۱- نتیجه پروژه تحقیقاتی دستیاران این رشته همانند سایر رشته های تخصصی گروه پزشکی بصورت پایان نامه تخصصی و مقاله منتشر میگردند .

ماده ۱۲- دستیار تخصصی این رشته موظف به کار تمام وقت (چهل ساعت در هفته) در بخش بیماریهای طیور دانشکده مجری می باشد .

ماده ۱۳- دستیاران سال بالا تر موظف به راهنمایی و هدایت علمی و عملی دستیاران سال پایین تر از خود میباشند . حدود راهنمایی و همکاری انسان بوسیله رئیس بخش بیماریهای طیور : گره مجری تعیین خواهد شد .





جمهوری اسلامی ایران  
وزارت بهداشت و آموزش عالی

بیماری

تاریخ .....  
شماره .....  
پیوست .....

ماده ۱۴- دستیاران رشته تخصصی بیماریهای طیور از لحاظ مقررات و مسائل انضباطی تابع آئین نامه کلی دوره های دستکاری رشته های تخصصی دامپزشکی می باشند .

ماده ۱۵- میزان حق الزحمه ماهانه دستیاران رشته تخصصی طیور و افزایش حقوق سالانه آنان بشرط ارتقاء به مال بالا تر تابع مقررات و ضوابط تعیین شده در آئین نامه کلی دوره های دستکاری رشته های تخصصی دامپزشکی می باشند .

ماده ۱۶- مواردی که در این آئین نامه تصریح نشده است تابع مقررات کلی آئین نامه های دوره های دستکاری رشته های تخصصی دامپزشکی می باشد .

ماده ۱۷- فهرست روس الزامی دوره تخصصی بیماریهای طیور به قرار زیر است:

نام درس	جمع واحد	واحد نظری	واحد عملی
۱- تشریح اختصاصی پرندگان	۲	۱	۱
۲- آسیب شناسی اختصاصی پرندگان	۳	۱	۲
۳- کلینیکال پاتولوژی اختصاصی پرندگان	۳	۱	۲
۴- ایمونولوژی عمومی اختصاصی پرندگان	۳	۱	۲
۵- بیماریهای پرندگان ( ۱ )	۲	۳	-
۶- بیماریهای پرندگان ( ۲ )	۲	۲	-
۷- مسائل اختصاصی طیور گوشتی	۳	۱	۲
۸- مسائل اختصاصی نیمچه تخم گذار	۳	۱	۲
۹- مسائل اختصاصی طیور تخم گذار	۳	۱	۲
۱۰- مسائل اختصاصی مرغ مادر	۴	۲	۲







جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

سپهر

تاریخ

شماره

پیوست

۱	—	۱	۲۴- باکتری شناسی پیشرفته (۱)
۱	—	۱	۲۵- انگل شناسی پیشرفته (۲)
۲	۲	۴	۲۶- مسائل اختصاصی مرغ لاین
۱	۱	۲	۲۷- کلینیکال پاتولوژی
۱ واحد	۱ واحد	۲۲ واحد	جمع دروس اختیاری

ماده ۲۰- مجموع واحدهای درسی و پروژه تحقیقاتی، سمینار، پایان نامه مسنورد نیاز برای تکمیل دوره تخصصی بیماریهای طیور ۶۰ واحد میاشد که ۳ واحد از آن در روس الزامی و ۷ واحد از روس اختیاری میاشد.

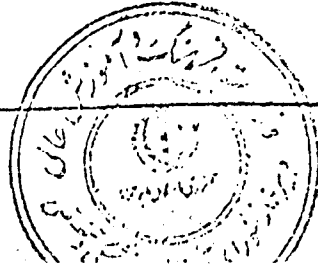
شرایط واحد آموزشی:

ماده ۲۱- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصصی بیماریهای طیور بایستی دارای حداقل دو نفر استادیار متخصص بیماریهای طیور (متشیم یا مدعو) با چهار سال سابقه تدریس باشد.

ماده ۲۲- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصصی بیماریهای طیور بایستی از امکانات کتابخانه نشریات ادواری معتبر دامپزشکی و درمانگاه و سالن کالبد کشائی طیور مجهز، مرقداریهای تحقیقاتی و مسائل تشخیصی و تحقیقاتی اختصاصی طیور و آزمایشگاههای اختصاصی پرندگان برخوردار باشد.

ماده ۲۳- واحد آموزشی دوره تخصصی بیماریهای طیور بایستی مجری آموزش در دوره دکتری دامپزشکی نیز باشد.

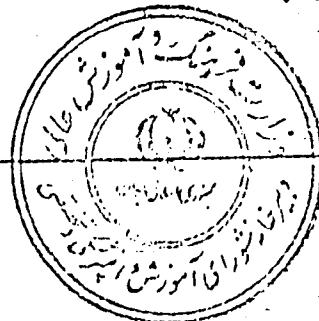
ماده ۲۴- لاین آئین نامه در بیست و چهار ماده و بیست و نه بند در جلسه مورخ ۱۳۶۶/۳/۲۲ شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی به تصویب رسید و هرگونه تغییر در آن بایستی به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی برسد. ع

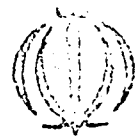




سرفصل عناوین دروس دوره تخصصی بیماریهای طیور

- ۱ - تشریح پرندگان : بررسی دستگاههای مختلف بدن طیور از نظر آناتومی .
- ۲ - کلینیکال پاتولوژی پرندگان : روشهای آزمایشهای خون و بیوشیمیایی و سرمی در پرندگان .
- ۳ - اصول ایمنولوژی پرندگان : بررسی مسائل ایمنولوژی در پرندگان .
- ۴ - بیماریهای پرندگان : بررسی بیماریهای عفونی و غیر عفونی در پرندگان .
- ۵ - مسائل اختصاصی طیور گوشتی : بررسی مسائل مختلف مانند آشیانه ، تجهیزات آشیانه ، سلکسیون طیور گوشتی ، نوررسانی ، کنترل بیماریها و برنامه های بهداشتی ، تغذیه اختصاصی ، ارزیابی تولید ، برنامه ریزی .
- ۶ - مسائل اختصاصی نیمچه تخمگذار : بررسی مسائل مختلف ، آشیانه ، میزان تراکم ، تجهیزات ، تأثیر فاکتورهای اقلیمی ، اقدامات بهداشتی تغذیه اختصاصی ، نوررسانی ، سلکسیون و غیره .
- ۷ - مسائل اختصاصی طیور تخمگذار : بررسی مسائل انتقال به آشیانه های تخمگذاری ، فاکتورهای موثر بر روی تخمگذاری ، تجهیزات ، سلکسیون ، شرایط اقلیمی ، برنامه های بهداشتی ، تغذیه اختصاصی ، کنترل وزن ، نوررسانی .
- ۸ - مسائل اختصاصی مرغ مادر : بررسی مسائل انتقال ، آشیانه ، مدیریت ، تجهیزات ، کنترل وزن ، نوررسانی ، تغذیه ، تولید تخم مرغ جوجه کشی بهداشت ، برنامه های بهداشتی Hatchery ، تجهیزات Hatchery و غیره .





۹ - طرح تحقیقاتی : هر دانشجو موضوعی را در سطح پایان نامه تخصصی جهت تحقیقات پیرامون یکی از معضلات و مسائل مربوط به بیماریهای طیور تحت نظر استاد راهنما انتخاب نموده حداقل سه ترم روی آن به مطالعه و بررسی می پردازد .

۱۰ - بافت شناسی پرندگان : روشهای مقطع گیری ، فیکسه کردن و تفسیر لامهای تهیه شده از بافتهای بدن پرندگان .

۱۱ - کلینیکال فارماکولوژی : بررسی اثرات داروها از نظر درمانگاهی ، آزمایش کلینیک داروهای جدید روی طیور تحت مطالعه در درمانگاه طیور دانشکده های دامپزشکی مجری دوره تخصصی .

۱۲ - جراحی و رادیولوژی پرندگان : بررسی روشهای تشخیصی از نظر رادیوگرافی و روشهای اختصاصی جراحی پرندگان بخصوص پرندگان زینتی .

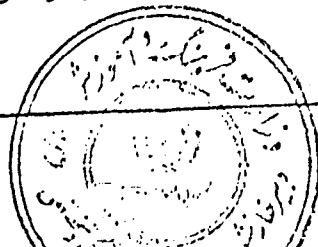
۱۳ - ژنتیک عمومی : بحث و بررسی خصوصیات موروثی در حیوانات و تفسیراتی که باعث ایجاد بیماریهای ارثی و یا فواید اقتصادی میگردد .

۱۴ - آمار حیاتی پیشرفته : بحث در مورد انواع داده ها ، روش نمونه برداری آزمون های آماری و کاربرد آنها

Latin Square, T. Test,  $X^2$ . Test  
ANOVA, Regression, Bioassay, etc.

۱۵ - اپیدمیولوژی : بحث در مورد انواع اپیدمیولوژی ، فرموله کردن فرضیه های اپیدمیولوژی و آزمون فرضیه علیت با استفاده از روشهای آماری ، بحث در مورد چگونگی بقاء عوامل عفونی در طبیعت .

۱۶ - باکتری شناسی پیشرفته : روشهای کلی و پیشرفته کشت و تکثیر ، تشخیص عوامل باکتریایی بیماریزا و غیر بیماریزا .





۱۷- انگل شناسی پیشرفته : بررسی سیکل زندگی و روشهای تشخیص انگلها با تأکید بیشتر بر روی انگلهای اختصاصی طیور .

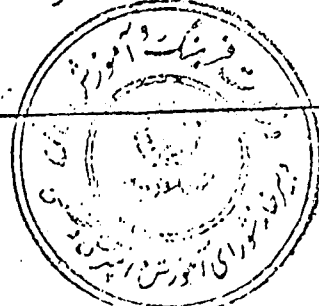
۱۸- مسائل اختصاصی مرغ لاین : شامل ژنتیک طیور ( ویژگیهای سلول کروموزوم و ژن ، وابستگی فنوتایپ و ژنوتایپ ، صفات غالب و مغلوب ، صفات وابسته به جنس ، ژنتیک کف و کیفی ) مدیریت دار ژنتیک و اصلاح نژاد ، کاراکترهای اتوزوم و غیره ، تغییرات وزن ، تعیین جنسیت ، تغذیه اختصاصی ، آشیانه ، برنامه بهداشتی .

مرجع :

- 1- Commercial chicken production 1984.
- 2 -Current Veterinary Therapy KIRK 1984.
- 3- Epidemiology in veterinary practice, schwabe, Lea Febigel, 1977.
- 4- Nutrition of the chicken 1981 .
- 5- Nutrition of the chicken, Scott 1981 .
- 6- Parasitology, Levine 1979 ..
- 7- Poultry production, card 1980.
- 8- Statistics with Applications to the Biological and health Remington 1970, 1976.
- 9- Veterinary Epidemiology, Thrusfield 1986 .
- 10-Veterinary Parasitology, soulsby 1982 .

۱۱- ایمنولوژی بنیادی - دکتر حسن تاج بخش

۱۲- بیماریهای طیور - دکتر محمد حسن بزرگمهری





جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تفتیش

تاریخ

شماره

پیوست

- ۱۳- کتاب ژنتیک - تألیف دکتر هوشنگ خاوری خراسانی
- ۱۴- کتاب فارماکولوژی دامپزشکی و کتاب فارماکولوژی بالینی - تألیف دکتر حسین صاعقی
- ۱۵- کتاب کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی - دکتر صدیقه ، دکتر قدسیان
- ۱۶- کتاب میکروبیشناسی عمومی چاپ سوم (۱۳۶۶) انتشارات دانشگاه تهران - تألیف دکتر حسن تاج بخش

